

*До Спеціалізованої вченої ради К 55.051.07
Навчально-наукового інституту права
Сумського державного університету
м. Суми, вул. Петропавлівська 57*

ВІДГУК

**офіційного опонента – доктора юридичних наук, доцента
Борка Андрія Леонідовича на дисертацію – Міщенко Тетяни
Михайлівни «Адміністративно-правове забезпечення організації
боротьби з організованою злочинністю, що супроводжується
корупційними зв'язками», поданої на здобуття наукового ступеня
кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07: адміністративне
право і процес; фінансове право; інформаційне право.**

Актуальність теми дослідження. Проблемам боротьби з організованою злочинністю та корупцією було присвячено багато досліджень різних галузей правової науки. Проте з точки зору адміністративного права, питання забезпечення організації боротьби з організованою злочинністю, що супроводжується корупційними зв'язками не було досліджено на сьогодні.

Актуальність обраної теми також підтверджують реформи, що відбулися за останні роки в системі правоохоронних органів, ліквідацією Головного управління по боротьбі з організованою злочинністю, а також створення нових структурних підрозділів в структурі Національної поліції, до повноважень яких віднесено завдання боротьби з організованою злочинністю. Проблеми адміністративно-правового регулювання забезпечення організації боротьби з організованою злочинністю, що супроводжується корупційними зв'язками є актуальними в контексті державотворчих процесів, що відбуваються в Україні, а також з огляду на проведення реформ правоохоронних та судових органів. Тому, тема обрана Міщенко Т.М., є дуже актуальною для науки і практики адміністративного права.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків та рекомендацій, які сформульовані у дисертації. Наукові положення, рекомендації та висновки проведеного Міщенко Т.М. дослідження, є достатньо обґрунтованими та достовірними, оскільки для формулювання висновків та пропозицій використано досвід законодавчого врегулювання діяльності підрозділів правоохоронних органів у сфері боротьби з організованою злочинністю, що супроводжується корупційними зв'язками таких країн як США, Німеччина, Польща, Італія, а також правові акти, видані у різні періоди існування Української держави; адміністративне, антикорупційне законодавство України (підрозділ 1.3, с.51-75, дисертації).

Дана праця має комплексний, системний характер і відзначається відповідним рівнем наукових узагальнень. У процесі виконання роботи використано 202 наукових та нормативних джерел.

Також, необхідно позитивно оцінити методологічний підхід до дослідження. Він свідчить про наявність теоретичного рівня підготовки дисертанта, його обізнаність у соціальних, правових та управлінських проблемах, що стосуються адміністративно-правового забезпечення організації боротьби з організованою злочинністю, що супроводжується корупційними зв'язками. Здобувач використав різноманітні загальнонаукові та спеціальні методи наукового пізнання: через призму методу діалектичного пізнання та системного аналізу було досліджено виникнення, розвиток, взаємозв'язок, співвідношення організованої злочинності та корупції як суспільних явищ, що виникли дуже давно. Використовуючи історичний метод, було досліджено вітчизняний та зарубіжний досвід правової науки, відображений у науковій літературі, присвяченій історії виникнення організованої злочинності та корупції, їх розвитку, а також зарубіжний досвід боротьби з цими антисуспільними явищами (підрозділи 3.1, 3.2). За допомогою формально-логічного та системно-структурного методів було виявлено співвідношення організованої злочинності та корупції (підрозділ

1.1); порівняльно-правовий синхронічний метод (підрозділи 3.2, 2.2, 2.3); статистичний метод (підрозділи 1.1, 1.2).

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертація є одним із перших у вітчизняній правовій науці монографічним дослідженням адміністративно-правового забезпечення організації боротьби з організованою злочинністю, що супроводжується корупційними зв'язками. Дослідження чинних норм права, нових поглядів і тенденцій розвитку суспільних відносин у цій сфері дало змогу обґрунтувати низку висновків і пропозицій із зазначенням напрямків удосконалення законодавства.

У дисертації автором порушені не розроблені раніше наукові і практичні завдання, розв'язання яких дозволило одержати цікаві результати і виробити ряд пропозицій. З урахуванням цього можна стверджувати, що новизна дисертаційного дослідження проявляється як у самому підході до досліджуваних проблем, так і в запропонованому розв'язанні конкретних питань. Серед положень, які мають наукову новизну, заслуговують на увагу та підтримку такі, як:

уперше – з позицій адміністративного права досліджено проблеми боротьби з організованою злочинністю, що супроводжується корупційними зв'язками; виявлено проблеми державного управління у сфері боротьби з організованою злочинністю, що супроводжується корупцією; розкрито становлення та розвиток законодавства по боротьбі з організованою злочинністю та корупцією, проаналізоване чинне законодавство, виявлено прогалини в адміністративно-правовому регулюванні боротьби з організованою злочинністю та корупцією і запропоновано можливі способи їх усунення; встановлено систему органів по боротьбі з організованою злочинністю та корупцією та їх адміністративно-правовий статус; визначено напрями адміністративно-правового регулювання взаємодії суб'єктів по боротьбі з організованою злочинністю та протидії корупції, можливі шляхи вдосконалення; обґрунтовано необхідність прийняття єдиного, загальнодержавного, систематизованого нормативно-правового акта

(стратегію) по боротьбі з організованою злочинністю; визначено участь і роль спеціально уповноважених органів у міжнародно-правових заходах боротьби з організованою злочинністю та корупцією;

удосконалено – наукове розуміння поняття боротьби з організованою злочинністю, з корупційними зв'язками; існуючі адміністративно-правові заходи боротьби з організованою злочинністю, з метою підвищення їх ефективності; питання професійної підготовки працівників органів по боротьбі з організованою злочинністю та корупцією, розроблено методичні та практичні рекомендації щодо питань їх підготовки, підвищення кваліфікації тощо.

Повнота викладу основних результатів дисертації в наукових фахових виданнях. Основні положення дисертації висвітлено у 8 наукових статтях у виданнях, що визначені як фахові з юридичних наук, одна стаття надрукована у фаховому виданні іноземної держави, а також 6 у матеріалах і тезах конференцій. Ці публікації повно відображають результати дисертаційного дослідження. Основні положення роботи відображені у її авторефераті.

Оцінюючи **значимість для науки і практики** результатів дослідження Міщенко Т.М., слід зазначити, що вони поглиблюють знання стосовно особливостей адміністративно-правового забезпечення організації боротьби з організованою злочинністю, що супроводжується корупційними зв'язками. Крім того, положення дисертації, теоретичні висновки, рекомендації та їх аргументація можуть використовуватися під час здійснення підготовки фахівців за напрямами «Правознавство», «Правоохоронна діяльність» у вищих навчальних закладах, та безпосередньо у навчальному процесі положення дисертації можуть бути використані у процесі підготовки підручників, навчальних посібників, під час викладання курсу «Адміністративне право», «Судові та правоохоронні органи» та спецкурсу «Теоретичні проблеми адміністративного права»

Ряд пропозицій дисертанта сьогодні вже використані у науково-дослідній сфері, правотворчості, навчальному процесі, про що свідчать акти впровадження Сумського державного університету, Управління СБУ в Сумській області, Головного управління Національної поліції в Сумській області.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації. У цілому, позитивно оцінюючи дисертаційну роботу Міщенко Т.М., необхідно звернути увагу і на її окремі недоліки, а саме:

На сторінці 26 дисертації автор називає причини виникнення корупції, проте не проводить зв'язок цих причин із організованою злочинністю. Більшість із вказаних причин є актуальними і для організованої злочинної діяльності, а тому досліджуючи питання боротьби з організованою злочинністю, що супроводжується корупційними зв'язками необхідно дослідити причинний зв'язок між існуванням корупції та організованої злочинності в нашій державі.

Досліджуючи питання вертикальних та горизонтальних відносин (с. 45-48) органів уповноважених на боротьбу з організованою злочинністю та корупцією, досить стисло приділено увагу саме горизонтальним зв'язками, тобто взаємодії антикорупційних органів з органами по боротьбі з організованою злочинністю.

У підрозділі 1.3 автором не проведено аналізу взаємозв'язку між прийнятими антикорупційними законодавчими актами та актами у сфері боротьби з організованою злочинністю. Оцінюючи значення прийнятих нормативно-правових актів варто було б дослідити, який взаємний вплив вони здійснили саме на боротьбу з організованою злочинністю, що супроводжується корупційними зв'язками.

У підрозділі 2.2, дослідивши адміністративно-правовий статус органів уповноважених на боротьбу з організованою злочинністю, що супроводжується корупційними зв'язками досить мало приділено уваги новоствореним органам в структурі Національної поліції України. Не

зважаючи, на те, що більшість із них ще не діє, а створені лише на законодавчому рівні варто було б оцінити перспективу ефективності їх роботи у сфері боротьби з організованою злочинністю, що супроводжується корупційними зв'язками, та механізм взаємодії з антикорупційними органами.

На ст. 111 автором запропоновано створення міжрегіональних спецпідрозділів МВС і СБУ для забезпечення гнучкого реагування (загальнодержавного, міжрегіонального і регіонального) на зміну стану і особливостей діяльності організованих злочинних структур. Проте, з таким підходом важко погодитися, оскільки зазначені органи мають різне підпорядкування. Окрім того, більш доцільним у боротьбі з організованою злочинністю, що супроводжується корупційними зв'язками встановлення взаємодії з антикорупційними органами нашої держави.

У підрозділі 3.1, автором запропоновано прийняття єдиної стратегії боротьби з організованою злочинністю. Варто в даному напрямку більш детально розглянути питання зв'язку запропонованої стратегії з уже існуючою антикорупційною стратегією нашої держави, оскільки головний напрям зазначеного дослідження є саме боротьба з організованою злочинністю, що супроводжується корупційними зв'язками.

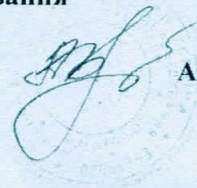
Загальний висновок. Оцінюючи в цілому основні положення, викладені в дисертації та її авторефераті, можна стверджувати, що автор здійснив актуальне дослідження, на основі якого напрацював низку самостійних теоретичних висновків і практичних рекомендацій, які мають значення для науки адміністративного права. Рецензована дисертація є завершеною кваліфікаційною науковою працею, виконаною особисто здобувачем, яка містить висунуті автором раніше не захищені наукові положення. В результаті дослідження отримані нові науково обґрунтовані теоретичні результати, які в сукупності розв'язують науково-прикладне завдання з удосконалення адміністративно-правового забезпечення

організації боротьби з організованою злочинністю, що супроводжується корупційними зв'язками.

Загальний аналіз роботи свідчить про самостійність і цілісність проведеного дослідження, його актуальність і високий науковий рівень, теоретичне й практичне значення для науково-дослідної сфери, правотворчої та правозастосовної діяльності, а також для навчального процесу.

Наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані в роботі, досить повно викладені в опублікованих автором наукових статтях, тезах доповідей на конференціях. Автореферат дисертації відповідає її змістові й повністю відображає основні положення та результати дослідження. Дисертацію й автореферат оформлено відповідно до встановлених вимог МОН України, тобто дослідження відповідає вимогам пункту 13 Порядку присудження наукових ступенів, а її автор – Міщенко Тетяна Михайлівна заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право та процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент:
завідувач кафедри адміністративного
та конституційного права
Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова,
доктор юридичних наук, доцент

А. Л. Борко